

Poznávejme okolí i naši historii

Již od vzniku nejstarší vesnice strážnického panství Sudoměřic vyvstala nezbytnost dopravního spojení s panským sídlem a s ostatními osadami tohoto panství. Silnice (polní cesta) do Strážnice šla po hřebenu kopce nad Petrovem (který vznikl až v 16. stol.) a zhruba po dnešní tkzv. "Kosečkově cestě" a vyústovala u Skalické brány. Do Rohatce bylo spojení nejsložitější, protože na cestě se muselo překročit dvě ramena řeky Moravy. Jedno, užší rameno, bylo tvořeno pozdější říčkou Morávkou a druhé rameno bylo širší a nazývalo se Tečelec. Tato ramena byly schůdná a pojízdna povozem pouze za příznivého období, překonávala se brodem a později na Tečelci byl převozník. Pomoravské louky (tehdy ale těžko přístupné dubové lesy), které byly vlastně ostrovem mezi oběma rameny Moravy, byly převážně podmáčené a těžko přístupné a proto na cestě přes tuto krajinu musely být budovány hatě. Cesta se snažila využívat přírodní vyvýšeniny a vlnila se podél původní říčky Morávky. Putování po cestě mezi oběma vesnicemi bylo i velmi nebezpečné, v lesích pobývali různí lapkové a divá zvěř, a tak není divu, že mnozí tehdejší Sudoměřičané v sousední vesnici ani nikdy nebyli.

Kaplička Panny Marie na Přívlači (Podhatí).

Někdy v 2. polovině 18. století byla postavena na Podhatí kaplička s oltářem Sedmibolestné Panny Marie, která se stala poutním místem pro široké okolí. Tato kaplička byla u bývalé cesty vedoucí ze Sudoměřic do Rohatce. Rameno řeky Moravy (Tečelec) bylo překračováno cestujícími buď brodem, nebo převozníkem. Cesta vyústovala v části Rohatce zvaný Přívov. Podle ústního podání kapličku

nechali postavit rodiče mlynářského synka z Hané, který se zde při koupání utopil v rameně řeky Moravy.

V okolních lesích se zdržovala tlupa zbojníků, kteří přepadávali pocestné. Rohatec byl ve vlastnictví hraběcího rodu Magnisů ze Strážnice a proto poddanské dávky vůči vrchnosti se musely odvádět do strážnického zámku. Jeden občan rohatecký zapletl své dceři, která jela do Strážnice odvádět tuto daň, peníze do vlasů. Na druhý den našli děvče v těchto místech zabitou s vyškubanými vlasy a bez peněz. Bylo to v místě, kde stojí kaplička. Od těch dob asi až do r. 1950 v měsíci září chodívalo ke kapličce procesí ze Sudoměřic, Rohatce, Ratiškovice a Vacenovic. Původní cesta do Rohatce po vybudování nové cesty přes dřevěný most k panskému dvoru (v Rohatci-kolonii) zanikla.

Začátkem první republiky se vždy na podzim utábořili v zaniklé pískovně u svaté Anny v Petrově galantští cikáni. Když byla pískovna srovnána a začala zde výstavba rodinných domků, tak cikáni začali tábořit u kapličky na Podhatí.

Martin Káčerek

Památný spis o kapli na Přívlači z roku 1886

Cigánek Anton, farář v Rohatci. Památný spis uložený za polychromovaným novým cinkovým reliéfem Bolestné Matky Boží Panny Marie, jenž dne 23.6.1886 ve farním kostele v Rohatci posvěcen a pak 5.9.1886 v kapli na Přívlači na hrázi u Rohatca veřejně úctě slavně odevzdán byl.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Všem budoucím ctitelům od nynějších uctivé a srdečné pozdravení!

Já, Cigánek Anton, farář v Rohatci na Moravě (narozen dne 5.6.1833 v Brušperku na Moravě, studovav na Katolickém gymnáziu v Těšíně od roku 1846 až 1854, pak bohosloví v Olomouci, byl jsem vysvěcen na kněžství 1858, a ustanoven za cooperatora v Kloučově, roku 1859 v Domaželicích a 1865 v Pavlovicích u Přerova, pak 4. 2. 1880 investován na faru v Rohatci) nalezl jsem v čas svého příchodu do Rohatca kapli Bolestné Panny Marie v Přívlači na hrázi u Rohatca pro rozvodnění řeky Moravy nepřístupnou a teprve v srpnu - August tohoto roku bylo mi možno k ní dojíti.

O vzniku této kaple nenalezl jsem ve farním archivu v Rohatci ničeho napsáno, ale od hodnověrných, ctihodných, nejstarších lidí vyzvěděl jsem následující:

Po hrázi, na které nyní tato kaplička stojí, byla až do roku 1850 cesta do Rohatca a celé okolí bylo ještě do roku 1870 hustým dubovým lesem. U místa, kde nyní kaplička stojí, byl na dubě od pradávna zavěšen obraz Bolestné Matky Boží Panny Marie, jenž více než obyčejně byl ctěn a navštěvován.

Blízko tohoto obrázku utopil se před rokem 1754 Burda Anton, syn Burdy Jiřího, mlynáře v Hulíně a jeho manželky Rozálie, a byl v Rohatci pohřben.

Jeho ovdovělá matka Rozálie psala o tom na faru v Rohatci, a tento její dopis dán v Hulíně dne 17.10.1754, uložen jest ve farním archivu v Rohatci mezi dokumenty o fundaci na modlení litanie loretánské každou sobotu ve farním kostele v Rohatci. Ani v této listině není žádné zmínky o této kapličce, ale nejstarší ctihodní lidé dosvědčili, že po utopení zmíněného Burdy Antona nechali rodičové jeho tuto kapličku ke cti Bolestné Matky Boží Panny Marie postavití a obraz Její z dubu sňavši, do ni postavili.

Pokud obrázek tento na dubě visel, musel nepochybně vlivem povětrí často obnoven a novým nahrazen býti, vždyť i v kapli to tak nutno bylo, a proto v této kapli není žádného původního obrazu, jenž by stářím vynikal, neboť roku 1880 nalezl jsem v ní obraz Bolestné Matky Boží malovaný roku 1878 od Pátera Norberta, františkána ve Skalici, který zaplatili dobrodinci z Rohatca, jenž však za tak kratičkou dobu dvou let líbáním ctitelů velmi byl sešlý.

Po svém příchodu do Rohatca 1880 nevěnoval jsem této kapličce žádné obzvláštní péče, a nepodporoval jsem nijak pobožnosti u ní od lidu konaných, nechtě proti úmyslu svaté církve pokoutné postranné pobožnosti podporovati, aby neodváděl lid veřejným církevním službám Božím ve farním chrámu Páně. K tomu mi též radili a souhlasili se mnou sousední velební Páni faráři.

Než každým rokem nabýval jsem o této kapličce jiného úsudku. Kdykoli jsem ji navštívil, nalezl jsem kole ní značně hluboký járek v zemi ušlapaný kolenami těch, kteří modlíce se po kolenou dle obyčeje třikráte kole ní lezli. Pozoroval jsem mnohé z daleka příchozí, a jejich obzvláštní, a téměř nadobýcejnou vroucnost v modlitbách u této kapličky, která zajisté též své dostatečné příčiny míti musila. Pátral jsem po těch příčinách, a zvěděl jsem od dotyčných osob samých, že Matička Bolestná Panna Maria modlitby jejich na tom místě konané v rozličných utrpeních, souženích a nemocech mile přijala a svou mocnou přímlovou u Božského Syna svého vyslyšení vyprosila.

Tato přesvědčenost v celém okolí daleko zakořeněná nedala se mou netečností ke kapličce odčiniti, ona konečně i mne uchvátila samého, jenž jsem vždy častějších a spolehlivějších zpráv nabýval o vyslyšených modlitbách u této kapličky.

Kaplička byla roku 1885 již velice sešlá, roku 1886 porouchal ji neznaboh, chtě se vlámati do pokladnice, ale marně se pokoušel. Nezazlil jsem mu, že porouchal a zkazil nepěknou pokladnici, neboť mne tím donutil zjednatí novou pěknou, pevnou a trvanlivou. Ale škoda, že se do ní nedostal, neboť když jsem ji pak otevřel, nalezl jsem v ní jen 54 krejcarů rakouské měny. Za tak skrovnou část nebyl by se zloděj nikdy do pokladnice dával. Roku 1885 měla tato kaplička hotovost: sedmdesát zlatých r. m. pokladnici v ní za dřívějších let ode mne a mých velebných předchůdců shromážděných. Umínil jsem sobě tedy kapličku opravití a dáti do ní obraz pěkný a trvanlivý, totiž cinkový relief polychromovaný, jenž by vzdoroval zubu času.